

ФРАНКІВЕЦЬ

ЧАСОПИС ДРОГОБИЦЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ імені ІВАНА ФРАНКА

VI ФЕСТИВАЛЬ “ДЕНЬ БАЯНА ТА АКОРДЕОНА” У ДРОГОБИЧІ

Із початком реалізації національного проекту “День українського баяна та акордеона” Національною Всеукраїнською музичною спілкою (НВМС) та Національною спілкою композиторів України (НСКУ) з ініціативи композитора Володимира Рунчака, відчутно змінилося ставлення до цих інструментів пересічних громадян та митців дружніх спеціальностей. Адже нові горизонти, які відкрилися перед мистецьким світом, сприяли усвідомленню баяна-акордеона як академічного камерного інструменту, якому під силу різноманітний репертуар, а поєднання у розмаїті ансамблево-оркестрові склади – свідчення довіри та визнання композиторами-сучасниками.

І так, у різних містах та містечках, навчальних закладах та професійних установах звучать звуки баяна та акордеона як сольних інструментів із проекцією на різні камерні, однорідні та мішані ансамблі, народні колективи і т.д. Як підсумок, два дні (для прикладу, у 2018 р. – це 24 – 25 березня) у столичному залі НСКУ свою майстерність демонструють провідні навчальні заклади та концертні організації, метри сучасного баянно-акордеонного виконавства України, запрошені гості із Австрії, Польщі, Італії, Чорногорії, Швеції, Японії, Німеччини, Боснії та Герцоговини.

Дрогобич один із перших підтримав цю ініціативу й активно з року в рік втілює її у творчих проєктах. Маючи досвід в організації низки виконавських конкурсів та масштабних концертів, дрогобицькі митці залучають до спільних концертів-марафонів учнів-початківців, студентів вишів регіону та України, навчальні, професійні та аматорські колективи. Якщо звернутися до історії, то за п'ятирічне існування у фес-

тивалі взяли участь представники творчих інституцій Дрогобича, Львова, Самбора, Старого Самбора, Рави Руської, Жовкви, Великого Любіня, Тернополя, Перегінського (Івано-Франківська обл.), Нижніх Воріг (Закарпатська обл.).

Не виняток 2018 рік. У березні творча команда на запрошення митців краю Ростислава Фединця та Ігоря Куртого провела два виїзних концерти у Моршинську школу мистецтв (20 березня) та Дашавську музичну школу ім. Ф. Колесси (22 березня). До спільного проєкту долучився знаний у регіоні вокально-інструментальний ансамбль Дашавської ДМШ ім. Ф. Колесси (керівник – Ігор Куртий (у минулому – випускник музично-педагогічного факультету, клас акордеона доцента Андрія Душного)). Шкільні концертні зали були переповнені учнями та викладачами, що стало свідченням зацікавлення баянно-акордеонним мистецтвом, сучасними репертуарними тенденціями та взаємопідтримкою творчої молоді у популяризації феномену.

Галина
Луковська

Варто відзначити, що почесним гостем концерту у Моршині був корифей Львівської баянної школи Петро Рачинський із Львівського коледжу культури та мистецтв (баяніст-виконавець та педагог, випускник класу професора Михайла Оберюхтіна – основоположника академічного баянного виконавства у Львівській консерваторії).

Відтак, заключний весняний марафон баяністів-акордеоністів відбувся у стінах Дрогобицького державного педагогічного університету ім. І. Франка 27 березня, організований лабораторією академічного народно-інструментального мистецтва (керівник – Андрій Душний) інституту музичного мистецтва. Музикознавчий супровід здійснив доцент Богдан Пиц.

Серед учасників були студенти денної та заочної форми навчання: ансамблі баяністів-акордеоністів – Орест Кацеляк та Роман Макойда і Юрій Бобітко та Іван Собіль (клас старшого викладача Валерія Шафети), Іван Медвідь та Микола Близнюк (класи доцентів Євгена Марченка та Івана Фрайта); солісти Василь Лоцько (клас доцента Володимира Салія) та Галина Луковська (Богомол) і Володимир Бобанич (клас доцента Андрія Душного). Звучали – класичні (А. Вівальді) та оригінальні твори (Б. Претча, В. Семенова, Ф. Марокко) й естрадно-джазові композиції (В. Власова, В. Ковтуна, Р. Гальяно, Я. Олексіва та ін.) українських та зарубіжних композиторів.

Звернемо увагу на наступних виконавців, які за реакцією глядацької зали творили мистецтво й отримували бурхливі оплески та вигук “браво”.

(Початок.
Продовження на 2-ій сторінці)

VI ФЕСТИВАЛЬ “ДЕНЬ БАЯНА ТА АКОРДЕОНА” У ДРОГОБИЧІ

Вокально-інструментальний ансамбль
Дашавської ДМШ ім. Ф. Колесси

Володимир
Бобанич

Василь
Лоцько

(Продовження.)

Початок на 1-ій сторінці)

Так, дует акордеоністів у складі Юрія Бобітка та Івана Собіля запропонував наступні твори: “Болеро” аргентинського композитора Матоса Родрігеса, “Танго для Клод” французького акордеоніста та бандеоніста Рішара Гальяно, Вальс із “Ретро-сюїти” композитора-виконавця із Житомира Віктора Губанова, які у виконанні артистів отримали нові фарби та елементи інтерпретації.

Володимир Бобанич – досвідчений виконавець, лауреат цілого грона всеукраїнських і міжнародних конкурсів та фестивалів, запропонував слухацькій аудиторії І ч. “Зими” із циклу концертів “Чотири пори року” італійського композитора Анто-

ніо Вівальді, “Сповідь” сучасного одеського композитора-баяніста та науковця Івана Єргієва. У виконанні “на біс” – “Токату” львівського композитора Ярослава Олексіва. Кожен твір свідчив про глибину мислення та відчуття стилю, які через виконавську вправність втілювалися у художньо-артистичному співвідношенні й демонстрації професійності надійності музиканта.

Серед гостей – вищезазначений колектив із Дашави, котрий об’єднав учнів, що навчаються мистецтву гри на акордеоні, бандурі, скрипці. Концертмейстерами виступили Христина Вайда (фортепіано), викладач школи і студентка магістратури інституту музичного мистецтва) та віртуоз-акордеоніст й контрабасист Юрій Дя-

кунчак із Дрогобича. Сплетіння популярної мелодії (“Палладіо” Карла Дженкінса) з оригінальною музикою (“Коло.Мийка” Романа Стахніва) та вокальною композицією Ярослава Олексіва до слів Анни Канич “Дві флейти” розкрили творчий потенціал колективу. Втілення художнього образу поєдналося із артистизмом та виконавською харизмою.

Отже, в історії березневий марафон, підведений підсумки свідчать про нестримне бажання студентської молоді систематично вдосконалювати свою виконавську вправність, розвивати творчу фантазію, відчувати себе артистами й затребуваними у сфері мистецтва та культури України.

Андрій ДУШНИЙ,
кандидат педагогічних наук, доцент

ШЛЯХОМ ПРИЯЗНІ

Зв’язки Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка зі спорідненими зарубіжними навчально-виховними осередками мають тенденцію до зміцнення. Цьому послужила й недавня поїздка делегації Франкового Храму науки до Польщі. Делегацію очолювала ректор професор Надія Скотна, а до її складу входили проректор з науково-педагогічної роботи та міжнародної співпраці Юрій Вовк, а також завідувач кафедри германських мов і перекладознавства Микола Зимомря. Примітний акцент: офіційному візиту передувало одноденне перебування в Ченстохові, де між ДДПУ, з одного боку, та Академією Полонійною – з іншого, склалося плідне співробітництво, що триває понад десять літ. До речі, 18 лютого відбулися зустрічі з нинішнім очільником професором Анджеєм Кринським, а також з колишнім ректором професором Євстахієм Ракочі. Так сталося, що членам делегації судилося й багатозначна okazія – відвідати визначного богослова в лікарні й вручити вітальну адресу з нагоди його 75-річчя. Знаменний ювілей припав на 23 лютого ц.р. Здоланий хворобою, Ювіляр був зримо зворушений словами, з якими звернулася ректор професор Надія Скотна до

о. професора, відзначивши його заслуги у справі зміцнення польсько-українських культурно-освітніх взаємодій загалом і вивчення історії славетної ікони Божої Матері – головного об’єкту санктуарію на Ясній Горі – зокрема. Варто підкреслити: ікона, яка нині є в Ченстохові, належить до найстарших християнських реліквій. Від X століття вона була окрасою церкви тисячолітнього українського містечка Белз. Важливо, що зображення чудотворного образу Богородиці містить підпис, який документально засвідчує згадку про Белз.

Наголос стосовно Ясної Гори видається доречним, бо саме тут, біля постаті Пресвятої Діви Марії з правою рукою на грудях і з дитятком на лівій руці, відбулася 18 лютого Служба Божа в інтенції св. пам’яті професора Валерія Скотного (1948 – 2011). Це дійство було проведено з ініціативи о. професора Євстахія Ракочі, хоч, на жаль, воно відбулося без ініціатора... Без сумніву, це був красномовний знак пошани, адресованої видатному організатору вищої школи в Україні, вченому-філософу, багаторічному ректору Валерію Скотному, якому 22 квітня ц.р. виповнилося би тільки 70...

Наступного дня делегація з Дрогобича

побувала в Конінській державній вищій школі, де була урочисто прийнята від імені ректора професора Мирослава Павляка проректором з питань науки, розвитку та міжнародної співпраці професором Якубом Бартошевським. Розмова видалася змістовною та діловою й пройшла в конструктивній атмосфері. Відрадно, що обидві зацікавлені сторони досягли повного взаєморозуміння з огляду на доцільність підписання договору про співпрацю, що передбачає обмін студентами та висококваліфікованими кадрами.

Особливу подяку належить висловити директору центру підвищення кваліфікації вчителів Познанського університету ім. Адама Міцкевича, професору Яну Гржесяку. Відомий польський вчений-педагог доклав найбільше зусиль для успішної реалізації мети, яку окреслювали для себе носії українсько-польського діалогу. Активним у цьому був і професор Полонійної академії Владислав Гржежчук. Він, власне, разом з професором Яном Гржежчуком, був своєрідним творцем нових ініціатив, покликаних поживати перебіг згаданого співробітництва.

Микола ЗИМОМРЯ,
професор, заслужений діяч науки й
техніки України

МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ ДО 70-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ПРОФЕСОРА ВАЛЕРІЯ СКОТНОГО

20 квітня 2018 року в актовій залі головного корпусу університету відбулася Міжнародна науково-практична конференція до 70-річчя від дня народження професора В.Г. Скотного “Актуальні проблеми філософії освіти: загальнофілософські, психолого-педагогічні та організаційні виміри”. Перед відкриттям заходу було здійснено урочисте освячення пам’ятної дошки доктору філософських наук, академіку, заслуженому працівнику освіти України, професору Валерію Скотному.

Зі вступним словом виступила ректор професор Надія Скотна, яка поділилася спогадами про світлої пам’яті Валерія Григоровича. Згадано дитячі роки ректора, його юність, перші професійні кроки та становлення як педагога, філософа й керівника університету, вчителів і наставників, а також процитовано улюблені вислови професора.

Із теплими словами спогадів виступили гості заходу: міський голова Дрогобича (1998 – 2002 рр., 2010 – 2014 рр.) депутат Олексій Радзівський, проректор з науково-педагогічної роботи (1980 – 2015 рр.) професор Юрій Кишакевич, професор Віра Мовчан, ректор Жешувського університету професор Володимир Бонусяк, професор Вищої державної професійної школи імені Вітелона в Легниці (Польща) Станіслав Домбровський.

На пленарному засіданні із доповідями виступили професори Володимир Возняк “До питання про справжній суб’єкт освітньої діяльності”, Володимир Кемінь “Педагогічна концепція професора В.Г. Скотного в контексті сучасної філософії освіти” та Мирослав Савчин “Характеристики здорового освітнього простору педагогічного університету”.

Робота конференції продовжилася секційними засіданнями “Актуальні проблеми філософії освіти: загальнофілософські виміри” та “Актуальні проблеми філософії освіти: психолого-педагогічні та організаційні виміри”, на яких мали можливість із доповідями виступити всі учасники. Завершився захід підбиттям підсумків.

Урочисте освячення
пам’ятної дошки

Відкрив конференцію професор директор інституту фізики, математики, економіки та інноваційних технологій Василь Бойчук та запросив до вітального слова гостей єпископа Самбірсько-Дрогобицької єпархії владика Ярослава Приріза та настоятеля Святоандріївського храму протопресвітера отця Михайла Ба-

Фото на згадку (зліва направо): професори Надія Скотна, Станіслав Домбровський та доктор Беата Скварек

Виступає ректор
Жешувського університету
професор Володимир Бонусяк

РЕЗУЛЬТАТИ І ЕТАПУ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ ОЛІМПІАДИ З ДИСЦИПЛІНИ “ПЕДАГОГІКА”

На кафедрі загальної педагогіки та дошкільної освіти 20 лютого 2018 року відбувся I етап (теоретичний та творчий тури) Всеукраїнської студентської олімпіади з навчальної дисципліни “Педагогіка”, учасниками якого були студенти інституту іноземних мов, інституту фізики, математики, економіки та інноваційних технологій та історичного факультету. Всього в олімпіаді брало участь 33 учасники.

Теоретичний тур олімпіади визначив, що учасники всіх факультетів показали добрі знання з педагогіки. II тур олімпіади був творчого характеру і передбачав роботу над трьома завданнями, зокрема: 1) самопрезентації – майстер-класу “Свій талант дарую дітям” (застосування власних талантів у майбутній професії) із застосуванням інтерактивних технологій (тривалість 7-10 хв.); 2) презентація та творче бачення в сучасності ідей В.Сухомлинського “Педагогічне красномовство” – аргументація цитати Василя Сухомлинського (тривалість до 5 хв.); 3) організація та проведення “Активної перерви” із залученням

учасників олімпіади (тривалість до 5 хв.). Студенти були поділені на групи, що об’єднували учасників певного факультету, кожна з яких працювала над власним проектом протягом 20-ти хвилин, оскільки він вимагав вияву значних творчих здібностей, необхідне було цілісне бачення сутності та особливостей учителя і використання творчих здібностей та нахилів кожного учасника певного факультету і вміння працювати зі всією групою. Кожен учасник виконував у групі певну роль, що стосувалася оформлення, змісту, структури, а також поетичної, літературної, художньої, пісенної, музичної наповненості проекту та показу презентації. Отже, необхідно було показати вміння вияву індивідуальних здібностей у колективній роботі, вміння врахувати і дослухатися до чужої думки, відстоювання власних ідей і вміння адаптувати свої пропозиції в руслі інших ідей, власних та колективних оригінальних підходів, уміння швидко орієнтуватися у нестандартній педагогічній ситуації тощо.

Було також здійснено, крім індивідуального оцінювання інтелектуальних та творчих здібностей і знань студентів з дисципліни “Педагогіка”, ще й змагання на кращі колективні презентації трьох завдань творчого туру між факультетами.

У результаті виступів учасники з інститутів та факультетів одержали такі місця: I місце – учасники інституту іноземних мов; II місце розділили між собою учасники інституту фізики, математики, економіки та інноваційних технологій та історичного факультету.

Крім цього, учасники інституту фізики, математики, інформатики та інноваційних технологій одержали номінацію за “Найкраще виконання самопрезентації – майстер-класу “Свій талант дарую дітям” (застосування власних талантів у майбутній професії)”.

Підсумовуючи результати I та II турів члени журі визначили переможців: I місце одержала студентка групи ФА-35Б інституту іноземних мов Яна Созанська, II місце виборозила студентка групи ІН-204Б інституту фізики, математики, економіки та інноваційних технологій Марта Жук, III місце здобула студентка групи АН-32Б інституту іноземних мов Надія Сенюта. Переможці I етапу запрошені до участі у II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади з навчальної дисципліни “Педагогіка”, який відбудеться 15 – 18 травня у Глухівському національному педагогічному університеті ім. О. Довженка у чотирьох турах. Сподіваємося, що студенти разом зі своїми керівниками впораються з цим завданням і гідно представлять наш Франківський виш на Всеукраїнському рівні.

Оксана ГЕВКО,
доцент кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти, керівник проблемної групи та організатор олімпіади з дисципліни “Педагогіка”

ЕКСКУРСІЙНА ПОДОРОЖ СТУДЕНТІВ СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНОГО ФАКУЛЬТЕТУ

13 березня 2018 року студенти соціально-гуманітарного факультету (групи ДО-24Б, ДО-34Б) відвідали розважально-оздоровчий комплекс із дельфінами “Оскар” у Трускавці.

Море вражень та океан емоцій принесло спілкування з дельфінами та морськими котиками. Неперевершені відчуття й суцільний позитив отримали майбутні вихователі, які годину спостерігали за акробатично-гумористичними виступами морських тварин під керівництвом досвідчених тренерів. Майстерність дельфінів у роботі

з обручами, кільцями, м’ячами; спів, координованість рухів, вишуканість і розважливості манер, продемонстрованих морськими котиками, викликали щоразу невідоме захоплення та бурхливі оплески у студентів.

Спілкування з цими біологічно унікальними, надзвичайно розумними, вміло натренованими та неабияк комунікабельними представниками водної стихії принесло неймовірну естетичну насолоду студентам, які насправді не очікували настільки потужного сплеску позитивних емоцій.

Після завершення виступу студенти прослухали цікаву інформацію про вплив дельфінотерапії на організм людини та відповіді на їхні численні запитання від фахівців, що працюють із тваринами. Зокрема, майбутні педогоги-дошкільники ознайомилися з відомим та поширеним у світі методом реабілітації дітей дошкільного віку (а це понад 50% пацієнтів-відвідувачів дельфінарію) з фізичними та психологічними проблемами. Майбутні фахівці закладів дошкільної освіти дізналися про ефект занять із дельфінами (підвищення самооцінки, розвитку комунікаційних навичок, активізація органів чуття та ін.) та основні показання до дельфінотерапії (дитячий церебральний параліч, ранній дитячий аутизм, затримка психічного розвитку, синдром дефіциту уваги, синдром Дауна).

На завершення досить насиченого емоціями та інформацією дня студенти завітали до церкви Святої Анни (м. Борислав), де зберігаються мощі 710 святих. Тривала, змістовна та надзвичайно повчальна розповідь місцевого пароха отця Романа супроводжувалася невідомою уважністю, цікавістю та численними запитаннями слухачів. І навіть, якщо хоча б одна особа з присутніх зробила малесенький крок до вдосконалення власної духовності, такі відвідини мають сенс для професійної підготовки майбутнього вихователя.

Юрій КАЛІЧАК,
доцент кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти

ВРУЧЕННЯ ДИПЛОМІВ МАГІСТРАМ НА БІОЛОГО-ПРИРОДНИЧОМУ ФАКУЛЬТЕТІ

5 березня 2018 року у стінах біолого-природничого факультету відбулося вручення дипломів магістрам спеціальностей СО “Біологія” та “Екологія”. Ведучі Олена Величко та Андрій Кіселічник привітали гостей, викладачів та найбільше їх уваги було звернено на винуватців свята – випускників-магістрів 2018 року.

Серед студентів спеціальності СО “Біологія” були присутні: Уляна Палійчук, Ольга Войтків, Уляна Галайко, Христина Дідух, Марія Думас, Ірина Решетова, Ірина Федоришин. Серед дипломів був один із відзнакою, який отримала Ольга Войтків.

Випускники спеціальності “Екологія”: Тарас-Володимир Білінський, Олександр Бабич, Марія Василик, Петро Дудич, Юлія Кусайло, Любов Левицька, Марта Лудин, Ірина Сабат.

Вперше на врученні дипломів були присутні студенти I курсу навчання.

Привітав випускників заступник декана факультету з наукової роботи та міжнародної співпраці кандидат біологічних наук доцент Василь Стахів. Звернення викладача було сповнене гордості за магістрів. Багато уваги було відведено спогадам про проведення навчальних прак-

тик та навчання на факультеті, багато слів було сказано про відповідальність випускників, їхню наполегливість та наукову діяльність протягом цих п'яти з половиною років.

Із музичним дарунком виступила Ганна Данилів, а ведучі заходу нагадали випускникам їхні незабутні роки навчання на слайд-шоу.

До вітань долучився кандидат біологічних наук доцент Мирон Цайтлер.

Наприкінці урочистостей кожен із випускників сказав кілька теплих слів про свої студентські роки. Усі тепло висловлювалися про польову практику та поїздки в смт. Шацьк на базу “Гарт” Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки, с. Довге-Гірьське Дрогобицького району, викладачів, також давали настанови першокурсникам. Головним побажанням було вчитися та не забувати і про відпочинок, нагадуючи вкотре: студентські роки – найкращі, тож треба провести їх так, щоб було що згадати.

Т. Брилич,
студентка біолого-природничого факультету (група БХ-11Б)

ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТІ КОБЗАРЯ НА БІОЛОГО-ПРИРОДНИЧОМУ ФАКУЛЬТЕТІ

14 березня 2018 року на біолого-природничому факультеті відбувся виступ, присвячений вшануванню пам'яті видатного українського поета Тараса Шевченка. Ініціаторами заходу виступили студенти I курсу навчання. Гостями свята стали студенти старших курсів та викладачі.

Викладачі були приємно здивовані талантами своїх студентів, адже частина з них мала змогу вперше себе проявити. Прикладом цього є сценка “Назар Стодоля”, де учасники Васирина Олійник та Назар-Мар'ян Войтович показали свої акторські здібності, що викликало бурх-

ливі оплески. Справжнім сюрпризом стала пісня “Така її доля” у виконанні Руслани Дідух, яка раніше не презентувала свої вокальні здібності. Також на цьому заході виступали читці-декламатори з найвідомішими поезіями Кобзаря. Звучали твори: “Якби ви знали, паничі..”, “Лілея” та “Єрстик”.

Особливий захват у гостей свята викликала пісня “Зоре моя вечірняя” у виконанні Ганни Данилів.

На виступі розповідали про важкі часи поета: дитинство, навчання у дяка, заслання до Сибіру. Але, незважаючи на нелегку долю, він не втратив надії.

Завершував свято відеоролик, створений організаторами. Студенти I курсу читали “Заповіт”, кожен по кілька строф. Викладачі та працівники біолого-природничого факультету були приємно здивовані тим, що молоде покоління виявляє пошану та цікавість до культури свого народу, не забуває його видатних особистостей.

Т. Брилич,
студентка біолого-природничого факультету (група БХ-11Б)

ВІДБІРКОВИЙ ТУР XXVI ФЕСТИВАЛЮ КВН

17–18 квітня в Народному домі ім. Івана Франка проходив відбірковий тур XXVI фестивалю студентських команд КВН нашого університету, який традиційно проводить профком студентів. Всього у цьогорічному фестивалі взяли участь дев'ять команд, а саме: “Френд Зона” (біолого-природничий факультет), “3D” (інститут фізики, математики, економіки та інноваційних технологій), “Як Діти” (філологічний факультет), “ТАЛЮЦИНАЦІЇ” (соціально-гуманітарний факультет), “ЖеКа” (факультет початкової та мистецької освіти), “ІСТФАК” (історичний факультет), “ФІЗМАТИВСЬКА ШПАНА” (інститут фізики, математики, економіки та інноваційних технологій), “ФіФа” (інститут фізичної культури та здоров'я), “INFARKT” (інститут іноземних мов).

Виступи команд оцінювало компетентне журі, в склад якого ввійшли

учасники колишніх фестивалів КВН. За результатами виступів у відбірковому турі в фінал вийшли такі команди: “Френд Зона”, “ТАЛЮЦИНАЦІЇ”, “ФІЗМАТИВСЬКА ШПАНА”, “ФіФа”, “INFARKT”.

Запрошуємо всіх студентів і працівників університету на фінал XXVI фестивалю КВН, який відбудеться 16 травня 2018 р.

ДЕНЬ ОХОРОНИ ПРАЦІ

За ініціативою Міжнародної організації праці (МОП) для привернення уваги світової спільноти до питань охорони праці та смертності працівників на робочому місці щорічно, починаючи з 2002 року, понад 100 країн світу, в тому числі й Україна, 28 квітня відзначають Всесвітній день охорони праці. З цієї нагоди проводяться заходи, спрямовані на привернення уваги громадськості до невирішених проблем охорони праці.

Гасло Всесвітнього дня охорони праці у 2018 році, за рекомендацією Міжнародної організації праці, – “Захищені і здорові покоління”. Це гасло збігається із завданнями і метою Всесвітнього дня боротьби із дитячою працею, який відзначають 12 червня.

В інтересах молодого покоління працівників потрібен підхід до викорінення дитячої праці та популяризації культури безпеки і гігієни праці. За даними Міжнародної організації праці, у світі 541 мільйон молодих працівників віком 15–24 років, зокрема 37 мільйонів дітей працює у шкідливих умовах. А це понад 15% робочої сили. Рівень травматизму серед молоді на роботі на 40% вищий, ніж серед працівників, які старші 24 років. В Україні працює майже кожен третій віком від 15 до 24 років, що становить понад 1 мільйон наших громадян.

Реформи освіти та охорони здоров'я, розв'язання економічних проблем мають забезпечити гідні умови праці для молодих працівників. Наше завдання – зберегти молоде покоління як безцінний потенціал для майбутнього становлення ефективної і сильної держави. Особливу роль у цьому процесі відведено школам і закладам вищої освіти, адже саме тут із дітьми і молоддю мають проводити інформаційно-роз'яснювальну роботу та навчання, які спрямовані на формування культури охорони праці майбутніх працівників.

В Україні інтереси молодих працівників до 18 років достатньою мірою захищені нормами законодавства (не дозволено прийом на роботу осіб до 16 років, установлено скорочений робочий тиждень, заборонено працювати вночі та в позаурочний час тощо). Але відповідного захисту потребує і молодь до 24 років, яка ще не має належних навичок та достатнього досвіду, не досягла фізичної і психологічної зрілості. У середовищі молодих працівників виробничі ризики значно вищі через особливості їхнього способу життя. Стреси, пов'язані із зовнішніми чинниками, також можуть призводити до виникнення небезпечних ситуацій на роботі. Недобросовісні роботодавці намагаються приховувати дитячу працю, адже це їх зобов'язує нести юридичну відповідальність за неповнолітніх.

Причинами залучення дітей до роботи є низькі вимоги до якості робочої сили,

З НАГОДИ ВСЕУКРАЇНСЬКОГО ДНЯ ПСИХОЛОГА

23 квітня – Всеукраїнський день психолога. Усім, хто присвятив свою професійну діяльність та частину себе збереженню психічного здоров'я навколишніх присвячується.

ГІМН ПСИХОЛОГІЇ

(мотив Gaudeamus)

Vivat психології, що людей вивчає.
Розуміти душу їх нас вона навчає.
Допоможе зняти стрес, врахувати інтереси
Vivat психології, Vivat психології.
Vivat психології, яка нас навчає
Розуміти інших у радості й печалі,
Знати плацебо-ефект і корекції предмет.
Vivat психології, Vivat психології.
Знати все про почуття, знати все про волю,
Психологія для нас – наша мрія й доля.
р – знак, з яким ми всі, поєднались назавжди.
Vivat психології, Vivat психології.
Vivat психології, що відкрила двері
І у світ емоцій, і пізнання сферу.
Психологію вивчаємо, бути вірними обцяємо
Психології, психології.

Олена ГАЛЯН,
кандидат психологічних наук, доцент

значні потреби у використанні ручної праці, необізнаність дітей зі своїми правами (оплата праці, відпочинок тощо). Молоді працівники зазвичай не повідомляють про випадки порушення щодо них законодавства про працю та охорону праці, оскільки не бачать альтернативи і тому зацікавлені у збереженні своїх робочих місць. Доволі часто приймають не досить обдумані рішення, пов'язані з ризиками, та не усвідомлюють, що їхня необачність на роботі може спричинити небезпеку не тільки для їхнього життя, але й для життя і здоров'я тих, хто їх оточує.

Отже, потрібно діяти напередження – за активної участі представників профспілок і громадськості проводити серед молоді та роботодавців інформаційно-консультативну і навчальну роботу щодо підвищення правової обізнаності.

Тільки спільними зусиллями і завдяки комплексному підходу можна забезпечити організацію належних умов праці молодих працівників, що сприятиме зменшенню випадків виїзду працездатної молоді в інші країни з метою пошуку гідної роботи.

Пам'ятаймо завжди, що дотримання законодавства у сфері охорони праці та безпеки стане запорукою збереження найціннішого – людського життя, а це дасть змогу дітям рости у повноцінних сім'ях і бути щасливими!

СЛУЖБА ОХОРОНИ ПРАЦІ